Súd:	Okresný súd Nitra
Spisová značka:	8C/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4123200060
Dátum vydania rozhodnutia:	06. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dana Bartová
ECLI:	ECLI:SK:OSNR:2023:4123200060.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2
8C/1/2023

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Danou Bartovou v spore žalobcu: A. B. C., narodený XX.XX.XXXX, bytom A. XX/X, XXX XX D., zastúpený Dentons Europe CS LLP, konajúca prostredníctvom Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, so sídlom Bottova 2A, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré mesto, IČO: 36 861 391, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, 831 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody 13.000 eur a nemajetkovej ujmy 31.520 eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

2
8C/1/2023

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 4.745 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.745 eur od 30.09.2022 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamieta.

III. Žalobcovi súd v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznáva voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Žalovanej súd v časti nároku na náhradu škody priznáva voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

21
8C/1/2023

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu sa žalobca domáha zaplatenia škody 13.000 eur a nemajetkovej ujmy 31.520 eur (spolu 44.520 eur) s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 44.520 eur od 30.09.2022 do zaplatenia titulom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím o treste. Žalobu odôvodnil tým, že v trestnom konaní bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie, následne podaná obžaloba. Žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 15.10.2013, sp. zn. 1T/29/2010 uznaný vinným zo spáchania trestného činu krivého obvinenia

spolupáchateľstvom tým, že dňa 18.04.2004 v sťažnosti pre porušenie zákona podanej Ministerstvu spravodlivosti SR uviedli nepravdivé skutočnosti súvisiace s výkonom právomocí sudcu E. C. F. D. B. B. B., ktorý mal od žalobcu požadovať finančnú hotovosť vo výške 16.597 eur (500.000 Sk) za účelom vyhovenia jeho odvolaniu v inej trestnej veci. Rozhodnutím Krajského súdu Nitra, sp.zn. 1To/52/2014 bol žalobcovi uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky 6 mesiacov. V roku 2020 bola povolená obnova konania, vec bola vrátená do prípravného konania, v ktorom došlo k zastaveniu trestného stíhania z dôvodu, že stíhaný skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. V rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, kde sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy 31.520 eura a náhrady škody 13.000 eur, sa Ministerstvo spravodlivosti SR žalobcovi ospravedlnilo, nároku na náhradu škody nevyhovelo ani čiastočne a nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vyhovelo v časti 780 eur (15 eur za jeden deň trvania trestu odňatia slobody za vykonaných 52 dní). Takúto náhradu považuje žalobca za neprimerane nízku. Žalobca popiera, že by bol vo výkone trestu odňatia slobody v súvislosti s druhostupňovým rozhodnutím iba 52 dní. Potvrdil, že v tom čase už vykonával trest odňatia slobody uložený v skoršom konaní, na ktorý nastúpil dňa 24.10.2012. Argumentoval, že s poukazom na § 437 ods. 1 a 2 Trestného zákona v čase, keď mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody, spĺňal formálne podmienky na prepustenie z výkonu skoršie uloženého trestu. Tvrdil, že ak by nedošlo k nezákonnému trestnému stíhaniu a uloženiu súhrnného trestu, bol by z výkonu skoršie uloženého trestu odňatia slobody prepustený skôr, najskôr 24.10.2014, keď uplynuli 2 roky výkonu trestu. Do priamej príčinnej súvislosti možno dať 377 dní výkonu trestu (od 03.12.2014 do 15.12.2015). Zároveň žalobca nesúhlasí s peňažnou náhradou 15 eur na deň výkonu trestu ako neprimeranou k ujme žalobcu. Žalobca uviedol, že predmetnou žalobou si žalobca uplatňuje výlučne škodu spôsobenú trestom, ktorý mu bol uložený, v zmysle § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Škoda spôsobená samotným trestným stíhaním je samostatným nárokom.

2. Pri posudzovaní nemajetkovej ujmy spôsobenej druhostupňovým rozhodnutím je podľa žalobcu nevyhnutné vziať do úvahy aj skutočnosti ohľadom charakteru trestného stíhania, ktorého priebeh podrobne v žalobe opísal. Poukazoval najmä na to, že prvostupňový súd v rozhodnutí vychádzal predovšetkým z výpovede G. H., nebral pri tom do úvahy výpovede v prospech obžalovaných, príliš sa nezaoberal ani nejasnými skutočnosťami v jednotlivých výpovediach alebo rozpormi medzi nimi. OČTK a súd sa nevysporiadali s viacerými skutočnosťami. Výsledkom dokazovania a hodnotenia dôkazov mohli byť prinajhoršom pochybnosti, či sa stretnutie so sudcom uskutočnilo, resp. čo bolo jeho obsahom, rozhodne nemohli bez ďalšieho dospieť k záveru o vine. Návrhu na povolenie obnovy konania bolo vyhovené z dôvodu výpovedí svedkov, ktoré neboli v pôvodnom konaní známe. Trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu, že k naplneniu subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenia sa vyžaduje úmysel, a to priamy, t.j. páchateľ si musí byť vedomý lživosti predneseného obvinenia. Na záznamoch, ktoré sa podarilo zabezpečiť, bol zachytený rozhovor I. B. s G. H., ktorého obsahom bolo, že J. H. tlmočil I. B., že sudca E. C. D. potrebuje nejaké finančné prostriedky, aby „tá ich vec dopadla dobre.“ Vzhľadom na uvádzané okolnosti, ako aj udalosti, ktoré sa udiali následne, t.j. že odvolanie, o ktorom rozhodoval sudca B. B. ako predseda senátu, bolo zamietnuté, boli I. B. a B. C. presvedčení o pravdivosti tvrdenia G. H. následne a J. H.. I. J. D. skonštatovala, že obaja konali v omyle spočívajúcom v osobe poškodeného, do ktorého boli privedení treťou osobou. Žalobca bol trestne stíhaný z dôvodu, že poukázal na korupčnú trestnú činnosť sudcu, pričom žalobca mal, resp. mohol mať náležité dôvody domnievať sa, že ním prezentované skutočnosti sú pravdivé.

3. K vzniku nemajetkovej ujmy žalobca uviedol, že táto vznikla tým, že druhostupňové rozhodnutie a následné vykonanie trestu, ako aj celé trestné stíhanie, závažne zasiahlo do zdravia, rodinného, pracovného a spoločenského života žalobcu. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/130/2020 zo dňa 21.10.2020, podľa ktorého nemajetková ujma vzniká už samotným zásahom do základných práv a slobôd fyzickej osoby, ak preukáže, že tento zásah nebol v súlade s právom. Vznik a výška nemajetkovej ujmy vyplýva z povahy trestnej veci a z následkov spôsobených výkonom trestu ako aj celým trestným stíhaním. Významnou skutočnosťou povahy trestnej veci je zlyhanie štátu, teda ak by OČTK a prokurátor nestíhali žalobcu účelovo a splnili svoju povinnosť zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností, dospeli by k záveru, že nešlo o trestný čin. Druhou skutočnosťou je medializácia trestnej veci. B. A. B., ktorá zastávala vysoké štátne funkcie a pôsobila v politike sa verejne prostredníctvom médií vyjadrovala k trestným stíhaniam, ako aj k osobe I. B. a žalobcu, ktorých v médiách vykresľovala ako zločincov či mafiánov, čím došlo k poškodeniu dobrého mena a povesti žalobcu. Obdobné vyjadrenia prebrali aj ďalší najvyšší predstavitelia strany C. a členovia

vlády B. K. L. a neskôr aj premiér J. J.. K následkom spôsobeným výkonom trestu a celým trestným stíhaním uviedol, že negatívne dopady sú v celkovom narušení integrity osobnosti ako aj profesijného, súkromného a rodinného života. Spoločenské vnímanie žalobcu sa po tejto kauze zmenilo. Žalobca uvádzal dopad na rodinný život. V dôsledku výkonu trestu bol dlhodobo odlúčený od rodiny, čo sa nepriaznivo odrazilo na rodinných väzbách, ako aj na jeho psychickom zdraví. Kontakt s rodinou bol obmedzený z dennodenného na príležitostný, nemohol sa zúčastňovať dôležitých rodinných udalostí (narodeniny, oslavy, pohreby) a neprítomnosť na nich nie je možné nahradiť. Žalobcovi rodičia mali už svoj vek, žalobca žil v strachu, či sa s nimi vôbec niekedy uvidí. Strata každodenného kontaktu na viac ako tri roky bola pre žalobcu negatívnou skutočnosťou a na tieto dopady v súlade s rozhodovacou praxou súdov (napr. III. ÚS 754/2016) je potrebné prihliadnuť pri výpočte nemajetkovej ujmy v čo najväčšom možnom rozsahu. Negatívne dopady výkonu trestu na psychické zdravie žalobcu treba posudzovať s prihliadnutím na bipolárnu afektívnu poruchu, ktorou trpí. Pobyt v ústave na výkon trestu odňatia slobody túto poruchu výrazne zhoršil, v dôsledku čoho bol niekoľkokrát hospitalizovaný v nemocnici v D.. Zhoršenie zdravotného stavu predstavuje skutočnosť, ktorá je nezvratná. Výkon trestu žalobcu mal negatívny vplyv aj na jeho rodinných príslušníkov. Rodičia žili v strachu o fyzické a psychické zdravie žalobcu, s pocitom krivdy a nespravodlivosti, keďže boli presvedčení o nevine žalobcu a zároveň prišli o pomoc žalobcu, na ktorú sa spoliehali. Rodina žalobcu musela čeliť neustálemu súdeniu zo strany obyvateľov obce, ktorí na nich ukazovali ako na rodinu mafiána, táto šikana nemôže byť odčinená len ospravedlnením. Podľa žalobcu je príčinná súvislosť medzi druhostupňovým rozhodnutím o uložení trestu a negatívnymi následkami preukázaná. Ak by žalobcovi nebol uložený súhrnný trest odňatia slobody, žiaden z následkov by nenastal alebo by nastal v menšom rozsahu – dobré meno a povesť žalobcu by boli zachované, jeho obchodné vzťahy by neboli narušené, keďže obchodníci, partneri a zákazníci by nemuseli mať pochybnosti o jeho bezúhonnosti, žalobca by nebol vystavený nadmernému tlaku, represii zo strany orgánov činných v trestnom konaní a najvyšších štátnych funkcionárov a každodennému dokazovaniu svojej neviny, neboli by narušené jeho rodinné väzby a rovnako by jeho rodina nebola vystavená nálepke „rodina kriminálnika“. Druhostupňové rozhodnutie je jedinou a výlučnou príčinou spôsobených negatívnych následkov. K otázke príčinnej súvislosti poukázal žalobca na rozhodnutia NS SR sp. zn. 6MCdo/11/2010, sp. zn. 4Cdo/54/2020 zo dňa 21.10.2020, sp. zn. 4Cdo/130/2020 a nález Ústavného súdu ČR sp. zn.. II. ÚS 14301/13 zo dňa 24.07.2014. Napokon žalobca požadoval priznať škodu pozostávajúcu z ušlého zisku v podobe ušlej mzdy, keď pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bol žalobca zamestnaný a patrila mu odmena 1.000 eur mesačne. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/195/2015 zo dňa 29.03.2017. Tvrdil, že je možné rozumne predpokladať, že nebyť výkonu trestu, žalobca by vo výkone práce pokračoval, preto si uplatňuje 1.000 eur za každý mesiac trvania výkonu trestu, t.j. 13 mesiacov (od 03.12.2014 do 15.12.2015), spolu 13.000 eur.

4. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že Ministerstvo spravodlivosti SR (pozn.- ďalej aj len ako ministerstvo) prerokovalo nároky žalobcu a v časti požadovanej náhrady majetkovej škody vyhodnotilo žiadosť ako nedôvodnú a v časti náhrady nemajetkovej ujmy ministerstvo konštatovalo existenciu zásahu do práv žalobcu rozhodnutím o treste, za zásah sa žalobcovi písomne ospravedlnilo a priznalo a uhradilo žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 780 eur. Priznaná náhrada zohľadňuje prezumované následky spojené s výkonom trestu, a to prirodzený zásah do základných práv poškodeného (právo na slobodu pohybu, súkromie), ako aj zásah do osobnostných práv (ľudská dôstojnosť, rodinný a spoločenský život a pod.). Uviedla, že žalobca vykonával od 24.10.2012 právoplatne uložený trest odňatia slobody vo výmere tri roky, a to rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 3T/129/2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3To/102/2011. Z celkovej doby výkonu trestu odňatia slobody tri roky a 52 dní tri roky trval výkon trestu odňatia slobody za skutok, za ktorý bol žalobca odsúdený rozsudkom Okresného súdu Žilina. Po povolení obnovy konania o tom rozhodol Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 19.05.2021, sp. zn. 5Nt/61/2017. K argumentácii žalobcu o dĺžke výkonu trestu v priamej príčinnej súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre žalovaná namieta, že aplikácia inštitútu podmienečného prepustenia je fakultatívna, odsúdený nemá subjektívne právo na podmienečné prepustenie. Navyše, žalobca ako príčinu, prečo nedošlo k podmienečnému prepusteniu z výkonu trestu, uviedol tak nezákonné trestné stíhanie, ako aj rozsudok KS v Nitre, ktoré však predstavujú dva samostatné tituly, preto je podľa názoru žalovanej vylúčená existencia priamej príčinnej súvislosti medzi rozsudkom a zmarením podmienečného prepustenia. Preto žalovaná zastáva názor, že dôsledkom rozsudku KS v Nitre bol výkon trestu odňatia slobody výlučne v trvaní 52 dní. K majetkovej škode žalovaná namieta, že žalobca doposiaľ nepreukázal, že bol zamestnaný, výšku mzdy, ani skutočnosť, že by došlo k ukončeniu pracovného pomeru (t.j. k strate očakávanej

mzdy) v priamej príčinnej súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody. Žalovaná odmieta tvrdenie, že žalobca bol pred nástupom do výkonu trestu zamestnaný, keďže bezprostredne pred nástupom na výkon trestu vykonával trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Žilina. Žalobca tak nepreukázal vznik škody – ušlého zisku ako ani existenciu príčinnej súvislosti. Ak by žalobcovi hypoteticky vznikla škoda, bolo by možné zohľadniť výlučne čistú (netto) mzdu a len za obdobie 52 dní. K nemajetkovej ujme žalovaná namietala aplikáciu uznesenia NS SR sp. zn. 4Cdo/130/2020, keďže sa týka konania o náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu (tzv. excesívne úkony) orgánov činných v trestnom konaní. Rovnako je podľa nej zrejmé, že dovolací súd len konštatoval, že trestné stíhanie a úkony v ňom súd spôsobilé vyvolať vznik nemajetkovej ujmy. Žalovaná namieta zmätočnosť žaloby, keď žalobca na viacerých miestach odôvodňuje vznik ujmy celým trestným stíhaním a výkonom trestu odňatia slobody. Žalovaná preto z opatrnosti namieta duplicitné uplatnenie nemajetkovej ujmy. K medializácii veci a vyjadreniam B. A. B. žalovaná uviedla, že nemôže niesť zodpovednosť za zásahy do osobnostných práv realizované inými subjektmi, resp. subjektmi s vlastnou právnou subjektivitou. Štát v tomto prípade nemôže niesť zodpovednosť za to, akým spôsobom média informujú verejnosť (porov. rozsudok M. N. de Ribemont proti Francúzsku), prípadne za vyjadrenia tretích osôb vo verejnom priestore. Žalovaná popiera tieto skutkové tvrdenia, keďže žalobca ich nepreukázal žiadnym dôkazom a poukazuje, že menované osoby sa mali vyjadrovať k trestným stíhaniam, nie k rozsudku. Žalovaná považuje tvrdenia žalobcu o dopade na pracovné a spoločenské uplatnenie dobré meno a povesť žalobcu za nepreukázané a neopodstatnené. Je nepochybné, že rodinný život žalobcu (rodinné väzby) musel byť narušený už pred samotným výkonom trestu a tiež nie je možné dospieť k záveru o zásahu do dobrého mena/povesti žalobcu z dôvodu, že žalobca bol odsúdený v inom trestnom konaní na trest odňatia slobody vo výmere tri roky a tento trest vykonával. Strata každodenného kontaktu s rodinou bola zapríčinená predchádzajúcim právoplatným odsúdením žalobcu. Čo sa týka zásahu do psychického zdravia žalobcu, náhradu za takýto zásah by si žalobca mohol uplatňovať výlučne ako škodu na zdraví. Žalobca zároveň nepreukázal výrazné zhoršenie zdravotného stavu, ani viacnásobné hospitalizácie. V otázke príčinnej súvislosti je potrebné venovať pozornosť tomu, či priamou a rozhodujúcou príčinou údajného zhoršenia zdravotného stavu bolo rozhodnutie o treste a nie napr. prirodzený vývoj diagnostikovanej poruchy alebo nástup na výkon trestu z iného trestu odňatia slobody. Žalovaná namieta tvrdené následky v osobnostnej sfére blízkych osôb, nakoľko nemožno stotožňovať následky v osobnostnej sfére iných osôb ako samotného žalobcu. Žalovaná považuje za nepreukázané aj tvrdenia preukázaní príčinnej súvislosti. Rozporuje tvrdenia o narušení obchodných vzťahov s inými partnermi. Argumentuje, že rozsudok Krajského súdu v Nitre nebol spôsobilý vyvolať také následky v osobnostnej sfére žalobcu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady na úrovni zákonného limitu vyplývajúcemu z § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003. Žalovaná preto považuje nemajetkovú ujmu vo výške 31.520 eur za zjavne neprimeranú, ale najmä nedôvodnú. Žalovaná v súvislosti s posudzovaním primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/127/219 a jeho ustálenú rozhodovaciu prax (rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/171/2005, 6Cdo/37/2012, 3Cdo/7/2017, 2Cdo/112/2017 a 2Cdo/30/2019), ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. D. A. vs. C. E., O. N. E. vs. Fínsko). K uplatnenému úroku z omeškania žalovaná namietala, povinnosť zaplatiť nemajetkovú ujmu v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia , v ktorom je určený doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty sa dlžník dostáva do omeškania (NS SR sp. zn. 6Cdo/185/2011).

5. Žalobca v replike tvrdí, že rozdelenie výkonu súhrnného trestu na tri roky za skoršie trestné konanie a prevyšujúca časť na výkon trestu za predmetnú vec, je príliš formalistické, nemá základ v žiadnom právnom predpise ani v súdnom rozhodnutí a nemôže obstáť. Trestný zákon posudzuje súhrnný trest ako jeden nový trest, lehota na podmienečné prepustenie sa počíta z celkového trvania súhrnného trestu. Ďalej tvrdí, že splnil formálne aj materiálne podmienky na podmienečné prepustenie zo skoršieho trestu a nebyť druhostupňového rozhodnutia je vysoko pravdepodobné, že by bolo takémuto návrhu vyhovené. Navyše žalobca bol podmienečne prepustený, súd posudzoval celú dobu výkonu trestu. Žalobca je presvedčený, že by spĺňal podmienky na podmienečné prepustenie aj k 24.10.2014. Podľa žalobcu by mala byť aj samotná skúšobná doba zohľadnená pri kalkulácii nemajetkovej ujmy. K majetkovej škode na preukázanie trvania pracovného pomeru žalobca predložil list od sociálnej poisťovne o stave účtu žalobcu v rokoch 2010 až 2012, z ktorého vyplýva vymeriavací základ od 500 do 1000 eur. V mesiacoch, kde je vymeriavací základ 0 eur, bol žalobca práceneschopný. V čase výkonu trestu pracovný pomer trval. Žalobca mal legitímne očakávania, že v období od decembra 2014 do decembra 2015 (za ktoré si náhradu ušlej mzdy uplatňuje), mu vznikne nárok na zaplatenie mzdy, a to minimálne vo výške 1.000 eur (v poslednej zaznamenanej výške podľa Sociálnej poisťovne). Vo vzťahu k nemajetkovej ujme uviedol,

že uplatnený nárok je nárokom aj podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ďalej polemizoval s názorom žalovanej o podmienkach vzniku nemajetkovej ujmy a spôsobe jej preukazovania a o aplikovateľnosti žalobcom uvádzaných rozhodnutí na predmetný skutkový stav, pričom dôvodil, že rozhodnutie o treste je len podkategóriou nezákonného rozhodnutia, čo vyplýva aj zo systematického výkladu zákona. Poukázal na rozhodnutia rakúskeho a českého súdu a konštatoval, že samotné odsúdenie a výkon trestu aj bez ďalšieho predstavuje zásah do jeho základných práv a slobôd a zakladá aj vznik nemajetkovej ujmy. Nesúhlasil s tvrdením žalovanej o zamieňaní titulov nároku na náhradu škody. Ak žalobca použil pojem trestné stíhanie, tento obsahovo zahŕňa aj rozhodnutie o treste. Rozhodovacia prax ESĽP vo veci Shilyayev ururčila kritériá pre rozhodovanie o doškodení podľa č.l. 5 ods. 5 dohovoru, jedným z nich je aj povaha trestnej veci. Skutočnosť, že žalobca a jeho obchodný partner boli vydieraní práve prostredníctvom zinscenovania niekoľkých trestných stíhaní, je momentálne predmetom súdneho konania (v auguste 2021 bola podaná obžaloba za marenie spravodlivosti a vydieranie v tzv. kauze Fatima). Pri výpočte nemajetkovej ujmy sa do úvahy majú vziať aj okolnosti vzniku ujmy. Žalobca tvrdí, že následky v živote žalobcu na základe oboch titulov (trestné stíhanie a vykonaný trest) nemožno stotožňovať a žalobca ich v žalobách dôsledne rozlíšil a oddelil. Žalobca s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu ČR (I. ÚS 1029/21) poprel tvrdenie žalovanej, že medializácia nie je spôsobilá byť príčinou vzniku, resp. prehĺbenia nemajetkovej ujmy. Medializácia nebola iniciatívou tretej strany, ale prišla priamo od predstaviteľky štátu – štátnej tajomníčky Ministerstva spravodlivosti SR. Žalobca špecifikoval rodinné udalosti, ktorých sa nemohol zúčastniť v dôsledku výkonu trestu. Žalobca má za to, že do príčinnej súvislosti s rozhodnutím o treste je potrebné dať 377 dní. Výška požadovanej ujmy je vypočítaná približne ako 85 eur na jeden deň výkonu trestu, pričom dôvodnosť takejto výšky žalobca vidí v povahe trestnej veci, ktorá je príznačná účelovosťou a vykonštruovanosťou trestného stíhania odsúdenia žalobcu, pričom osobou stojacou za celým trestným stíhaním a odsúdením bola štátna tajomníčka a v nadmernej miere inflácie v rokoch 2022 a 2023. Žalobca s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 24Co/79/2021 a NS SR sp. zn. 7Cdo/24/2020 dôvodil, že suma 15 eur na deň priznaná žalovanou je neprimerane nízka. Žalobca nesúhlasí ani s tvrdením, že ujma na psychickom zdraví sa nemôže subsumovať pod nemajetkovú ujmu, a to s poukazom na režim a podmienky priznávania náhrady za bolesť a sťažené spoločenské uplatnenie ako majetkovej škody. Ďalej žalobca tvrdí, že skutočnosť, že v minulosti bolo zasiahnuté do dobrého mena, povesti, pracovnej a spoločenskej sféry žalobcu (skorším odsúdením) v žiadnom prípade nevylučuje opätovný zásah, poukázal aj na časový odstup dvoch rokov. Sama skutočnosť, že žalobca vykonával trest odňatia slobody pred vydaním druhostupňového rozhodnutia, nemá žiaden vplyv na ujmu a majetkovú škodu, ktoré druhostupňové rozhodnutie a výkon trestu spôsobili. Tvrdil, že z časového hľadiska je zrejmé, že príčinou odsúdenia zo strany spoločnosti v roku 2014 je práve druhostupňové rozhodnutie. Vo vzťahu k úrokom z omeškania plynutie lehoty omeškania žalobca odôvodnil jej explicitným vyjadrením v § 16 ods. 4 tretia veta zákona č. 514/2003 Z.z.

6. Žalovaná v duplike zopakovala argumentáciu k dĺžke vykonaného trestu odňatia slobody, ktorú možno dať do príčinnej súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre, s dôrazom na rozhodnutie 5Nt/61/2017 zo dňa 19.05.2021, na základe ktorého bolo podľa žalovanej určené, že žalobca vykonával od 24.10.2012 do 24.10.2015 právoplatne uložený trest odňatia slobody rozsudkom Okresného súdu Žilina. Žalovaná namieta potrebu zohľadniť negatívne následky v osobnostnej sfére žalobcu v súvislosti s uloženou skúšobnou dobou v trvaní tri roky, pretože predmetom je len namietané rozhodnutie o treste. Žalovaná rovnako zopakovala argumentáciu k majetkovej ujme, spochybnila dôkaznú silu žalobcom predložených listín zo Sociálnej poisťovne, keď z nich vyplýva výlučne výška vymeriavacieho základu v rozmedzí od 0 eur do 1.000 eur (a ktoré žalobca predložil oneskorene v zmysle § 132 ods. 3 CSP). V súvislosti s posudzovaním ušlého zisku citovala rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo/319/2008 a sp. zn. 5MCdo/1/2011. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme nesúhlasila so žalobcom, že rozhodnutie o treste je len podkategóriou nezákonného rozhodnutia, naopak ide o samostatné tituly. Žalovaná trvá na tom, že NS SR neprijal záver, že trestné stíhanie automaticky vyvoláva nemajetkovú ujmu a túto nie je potrebné preukazovať zo strany poškodeného subjektu. Žalovaná tvrdí, že ak si žalobca uplatňuje nároky spojené výlučne s rozhodnutím o treste a v inom konaní s trestným stíhaním, leží na žalobcovi povinnosť skutkovo vymedziť následky spojené s rozhodnutím o treste, čo absentuje v žalobe aj v replike. Vo vzťahu k medializácii prípadu žalovaná zdôraznila, že žalobca údajný zásah v podobe medializácie nepreukázal relevantným spôsobom. K tvrdeniam o dopade na dobré meno žalobcu žalovaná tvrdí, že je potrebné diferencovať medzi bezúhonnou osobou a osobou, ktorá v čase vydania rozhodnutia o treste už vykonala trest odňatia slobody. Vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy žalovaná poukázala

na rozhodnutie ESĽP Vasilevskiy a Bogdanov proti Rusku, v ktorom za nespravodlivé zbavenie slobody na jeden a pol roka a na štyri roky boli sťažovatelia odškodnení sumou každý po 5.000 eur.

7. Súd prejednal vec na pojednávaní za účasti strán sporu a právneho zástupcu žalobcu. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní nad rámec predchádzajúcich tvrdení a vyjadrení v písomných podaniach uviedol, že žalovaný sám uznal nemajetkovú ujmu, t.j. že k ujme došlo a že sú splnené podmienky náhrady, a to tým, že časť náhrady zaplatil. Preto je teraz pre nich absurdné tvrdenie, že nie je daná príčinná súvislosť. Stále ide o tú istú nemajetkovú ujmu, kde je príčinná súvislosť daná. Otázna je len výška náhrady. Žalovaný bagatelizoval širšie okolnosti prípadu. Predmetný prípad bol silno medializovaný a celá verejnosť, ako aj všetci tu vedia, ako vec dopadla. Tieto skutkové okolnosti sú dôležité z dôvodu vážnosti zásahu do psychického rozpoloženia žalobcu, ako aj vnímania, resp. zmeny jeho spoločenského postavenia, a to aj s ohľadom na to, že na Slovensku sa prezumpcia neviny v očiach verejnosti akoby nedodržiava.

8. Zástupca žalovanej na pojednávaní nad rámec predchádzajúcich tvrdení a vyjadrení v písomných podaniach uviedol, že poukazuje na to, že v prípade nezákonného rozhodnutia o treste nastávajú prezumované následky ako napr. zásah do osobnej slobody, zásah do súkromia a pod., ktoré by vznikli každému odsúdenému. Žalobca si však uplatnil aj také položky, ktoré neboli prezumované a nemôže ich predpokladať a ktoré musí žalobca preukázať, napr. tvrdená medializácia, prípadne zhoršený zdravotný stav. Čo sa týka zásahu do osobnej cti uviedol, že žalobca bol už predtým právoplatne odsúdený. Preto tvrdí, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal príčinnú súvislosť vo vzťahu k uvedeným skutočnostiam.

9. Žalobca na pojednávaní vypovedal, že na základe trestného konania došlo k rozvráteniu rodinného života, jeho vzťahov s rodičmi, so sestrou a priateľmi. Rovnako utrpela aj jeho povesť, pretože prípad bol široko medializovaný. Počas výkonu odňatia slobody sa mu zhoršil zdravotný stav. Niekoľko rokov sa už liečil z dôvodu diagnózy bipolárna afektívna porucha. Z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu bol niekoľko krát hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení nemocnice pre obvinených a odsúdených. Zdravotný stav sa mu zhoršoval, čo je možné podoprieť lekárskymi správami. Všeobecne výkon trestu odňatia slobody negatívne vplýva aj na osoby bez akejkoľvek psychiatrickej diagnózy. Skorším rozsudkom bol odsúdený na 3 roky nepodmienečne. Rozhodnutím odvolacieho súdu mu bol uložený súhrnný trest 4 roky a 6 mesiacov v druhej nápravno-výchovnej skupine, kde sú horšie podmienky. Predtým vykonával trest odňatia slobody v prvej nápravnej skupine. Odsúdenie sa negatívne prejavilo na rodinných príslušníkoch žalobcu tak, že na začiatku sa snažil vysvetľovať, že ešte nie je odsúdený, ešte sa len vykonávajú úkony OČTK . Mal za to, že odsúdený nebude. Po právoplatnosti rozsudku prestali spolu komunikovať, nikto mu neveril, prestali existovať väzby s rodičmi a so sestrou, nechceli ho ani navštevovať, potom sa to upravilo. Trestné stíhanie ovplyvňovalo aj širšie okolie a mojich priateľov. Podnikal v spoločnosti P. N., kde nastali problémy s tým, že im dodávatelia prestali dodávať tovar. Prevádzkovali reštauračné zariadenie L., ktoré prestali zákazníci navštevovať, lebo jeho meno sa spájalo s týmto zariadením. Evidovali pokles návštevnosti, rovnako aj pokles tržieb. Na otázku, aby popísal rodinné vzťahy v súčasnosoti, žalobca uviedol, že otec už nežije, matka trpí alzheimerovou chorobou. Teda nevníma presne, zabúda nejaké veci. Nevracajú sa k týmto veciam, matku snaží čo najviac navštevovať. Sestry sa v čase jeho trestného konania dopytovali kolegovia aj občania z obce. Nebola si istá, či jej vysvetleniu uverili. Momentálne sú naše vzťahy v poriadku. Keď sa medializoval prípad v čase trestného konania, boli toho plné noviny, po obnove konania vyšiel možno jeden článok. Preto sú ľudia, ktorí nemusia mať prehľad, že bola obnova konania a že bol zrušený rozsudok. Žalobca nedisponuje pracovnou zmluvou, materiály mal archivované doma. Po vykonaní trestu odňatia slobody boli sčasti skartované, k tomuto pristupuje po tom, ako si vo svojom konte skontroluje údaje o pracovnej zmluve, o odvodoch, o ukončení zamestnania a ak toto sedí listiny skartuje. V spoločnosti P. N. bol spoločníkom a konateľom spoločnosti, ako aj zamestnancom spoločnosti na funkcii ekonomického riaditeľa. Doby práceneschopnosti uvedené vo výpise zo sociálnej poisťovne boli z dôvodu psychiatrickej choroby, ktorá mu bola diagnostikovaná v roku 2011 a v roku 2012 mu bol priznaný invalidný dôchodok. V súčasnosti navštevuje ambulanciu psychiatrického lekára pravidelne každé 3-4 mesiace, v prípade akútneho zhoršenia zdravotného stavu aj častejšie. Užíva asi 10 tabliet denne. Momentálne má priznaný plný invalidný dôchodok od minulého roka. Predtým mal priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Skoršie trestné konania ani odsúdenie nebolo medializované, preto nemuseli jeho príbuzní vysvetľovať a odpovedať na otázky, ako to bolo pri neskoršom odsúdení, ktoré medializované bolo. Tu je ten rozdiel,

ako vplývali obe odsúdenia na rodinné vzťahy. Žalobca si uplatňuje aj nárok na náhradu škody pre nezákonné trestné stíhanie v Trenčíne, ešte nie je rozhodnuté.

10. V záverečnej reči právny zástupca žalobcu uviedol, že vyjadrením zo strany žalobcu bol preukázaný nárok na majetkovú ako aj nemajetkovú ujmu. Nemajetková ujma spočívala v zhoršení psychického zdravia žalobcu o to viac, že ochorenie mu bolo diagnostikované už predtým. Boli narušené rodinné a priateľské vzťahy ,ako aj vzťahy so širšou verejnosťou, a to najmä z dôvodu širokej medializácie prípadu. Dôkazy, na ktoré poukazuje strana žalovaného, k medializácii poskytli. K nemajetkovej ujme odkazujú na judikatúru, ktorú podrobne uviedli vo vyjadreniach. Poukážem len na rozhodnutie NS SR, kde konštatoval, že samotným nezákonným trestným stíhaním alebo odsúdením dochádza k vzniku nemajetkovej ujmy. Čo sa týka majetkovej ujmy, žalobca mal príjem, či už z podnikania alebo zamestnaneckého pomeru. Zároveň si dovoľuje uviesť, že dochádza k absolútnemu pohŕdaniu nárokov, pričom druhá strana poukazuje na predošlé odsúdenie žalobcu, čím ako keby zľahčuje závažnosť nezákonného odsúdenia. Pritom ide o človeka s psychiatrickou diagnózou, kde by to malo byť osobitne vyhodnocované. Zo strany žalovaného pritom nedochádza ani k rešpektovaniu všeobecne známej judikatúry súdov, z ktorých je možné odvodiť danosť nároku žalobcu.

11. Zástupca žalovanej v záverečnej reči uviedol, že Okresný súd Nitra vo svojom rozhodnutí uviedol, aká je časť trestu pripadá na odsúdenie v Q. a aká časť na predmetné odsúdenie. Tento časový horizont odškodnili. Čo sa týka majetkovej škody žalobca nepreukázal, akú mal dosahovať čistú mzdu pred výkonom trestu, keď predložil doklad len s vymeriavacím základom v rôznych výškach t.j. len informáciu o hrubej mzde. V rámci predbežného prerokovania nároku žalobca požadoval, aby si ministerstvo vyžiadalo informácie o výške príjmu, na čo ministerstvo oprávnené nie je. V súdnom konaní žalobca predložil potvrdenie datované z obdobia, kedy sa predbežne prerokovával nárok žalobcu, ktorý však v rámci predbežného prerokovania ministerstvu predložený nebol, preto ho ministerstvo vyhodnotiť nemohlo. Ministerstvo poskytlo primeranú náhradu. Je potrebné rozlišovať, či došlo k nezákonnému odsúdeniu u osoby, ktorá nebola nikdy trestaná, alebo u osoby, ktorá už trest vykonávala. Netvrdia, že takáto osoba by nemala mať nárok na náhradu škody, v zásade žalobcovi bolo odškodneniu vyplatené zo strany ministerstva. Žalobca už bol vo výkone trestu v čase predmetného nezákonného rozhodnutia o treste, preto zásahy do rodinného života osobnej cti a povesti boli dané už predchádzajúcim odsúdením a nemožno ich posudzovať izolovane vo vzťahu k predmetnému odsúdeniu. Čo sa týka medializácie médiá spravidla informujú o trestných konaniach. V prípade, ak došlo k nepravdivej informácie zo strany médií, má žalobca možnosť žalovať konkrétne média žalobou o ochrane osobnosti. Ministerstvo nenesie zodpovednosť za konanie tretích, súkromných osôb. Zhoršený zdravotný stav žalobcu je osobitným nárokom, ktorý sa preukazuje znaleckým posudkom. Žalobcovi bolo ochorenie diagnostikované v roku 2011, v roku 2012 mu bol priznaný invalidný dôchodok, čo bolo pred výkonom trestu odňatia slobody, preto nie je daná príčinná súvislosť medzi trestom a zdravotným stavom žalobcu. Žalobca neprodukoval dôkazy napr. prostredníctvom svedkov, o zásahoch do rodinného života. Judikatúry, na ktorú odkazuje žalobca, si je žalovaná vedomá. Žiadne rozhodnutie sa však netýka situácie, kedy bola poškodenému poskytnutá náhrada v rámci predbežného prerokovania nároku. Tá istá judikatúra hovorí, že nemajetkovú ujmu je potrebné preukázať a táto musí byť primeraná. Preto žiadame žalobu zamietnuť a v prípade úspechu si uplatňujeme náhradu trov za cestovné výdavky.

12. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, listinnými dôkazmi, a to najmä žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku, oznámením o výsledku predbežného prerokovania nároku, rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/29/2010, rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 1To/52/2014-619, uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/29/2010 zo 07.01.2015, uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1PP/68/2015-48, potvrdením o podmienečnom prepustení, uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 5Nt/61/2017-198, uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín č. 2PV/672/2020/3309-43, žiadosťou o realizáciu platby, uznesením Okresného súdu Nitra Trenčín 6Nt/50/2021, informáciou Sociálnej poisťovne, lustráciou súdu v Sociálnej poisťovni, výtlačkom z webových novín Noviny sk, rozsudkom Okresného súdu Nitra 5Nt/61/2017, prepúšťacou správou a zistil tento skutkový stav:

13. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/29/2010 zo dňa 15.10.2013 boli B. C. (žalobca) a I. B. uznaní vinnými z trestného činu krivého obvinenia v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 1 k § 174 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že dňa 18.05.2004 v sťažnosti pre porušenie zákona podanej Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, obžalovaní vedome uviedli nepravdivé skutočnosti, súvisiace s výkonom právomoci sudcu E. C. F. D. B. B. B., ktorý mal od každého z obvinených požadovať

finančnú hotovosť vo výške po 16.597 eur (500.000; slovenských korún) za účelom vyhovenia ich odvolaniu v inej trestnej veci. Za tento trestný čin u obžalovaného B. C. podľa § 37 Tr. zák. upustil od uloženia súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2, pretože mal za to, že trest uložený skorším rozsudkom I. C. Q. sp. zn. 3T/129/2007, zo dňa 01.08.2011, v spojení s uznesením E. C. F. Q. sp. zn. 3T/102/2011, zo dňa 05.04.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.04.2012, je dostatočný. Obžalovanému I. B. uložil peňažný trest vo výmere 5.000 Sk (165,97 eur). V odôvodnení rozsudku bolo uvedené (strana 7) že B. C. bol do vyhlásenia rozsudku dvakrát súdne trestaný, a to za prečin vydierania, za ktorý mu bol uložený I. C. D. sp. zn. 5T 444/01 trest odňatia slobody na 1 rok a tri mesiace nepodmienečne v 1. nápravnovýchovnej skupine, pričom v súčasnosti sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený. Následne bol uznaný vinným rozsudkom I. C. Q. sp. zn. 3T/129/2007 dňa 01.08.2011 za trestný čin krátenia dane a poistného, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý rozsudok bol potvrdený uznesením E. C. F. Q. sp. zn. 3To/102/2011 zo dňa 05.04.2012.

14. Na základe odvolania prokurátora Krajský súd v Nitre ako odvolací súd rozsudkom č.k. 1To/52/2014 – 619 zo dňa 03.12.2014 zrušil napadnutý rozsudok vo výrokoch o trestoch týkajúcich sa obžalovaného B. C. a obžalovaného I. B.. B. C. uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a 6 mesiacov a zaradil ho do II. nápravnovýchovnej skupiny. Zároveň sa zrušil rozsudok I. C. Q. zo dňa 01.08.2011, sp. zn. 3T 129/07 v spojení s uznesením E. C. F. Q. z 05.04.2012, sp. zn. 3To/102/2011 vo výroku o treste týkajúcom sa obžalovaného B. C. ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Obžalovanému I. B. uložil trest odňatia slobody v trvaní 2 roky s podmienečným odkladom. Odvolací súd odvolania obžalovaných zamietol.

15. Uznesením sp. zn. 1T/29/2010 zo dňa 07.01.2015 Okresný súd Nitra započítal žalobcovi do súhrnného trestu odňatia slobody uloženého vyššie uvedeným rozsudkami vo výmere 4 roky a 6 mesiacov výkon trestu odňatia slobody uložený rozsudkom I. C. Q. zo dňa 01.08.2011, sp. zn. 3T 129/07 v spojení s uznesením E. C. F. Q. z 05.04.2012, sp. zn. 3To/102/2011, v trvaní od 24.10.2012 do 03.12.2014.

16. Uznesením č.k. 1PP 68/2015-48 zo dňa 15.12.2015 bol žalobca podmienečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/29/2010 a bola mu určená skúšobná doba v trvaní 3 rokov. Žalovaný bol vo výkone trestu odňatia slobody od 24.10.2012 do 15.12.2015 (potvrdenie o podmienečnom prepustení č.l. 38).

17. Uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 5Nt/61/2017 – 198 zo dňa 19.10.2020 bolo vyhovené návrhu odsúdených na povolenie obnovy konania, v právoplatne skončenej trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 1T/29/2010. Súčasne súd zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/29/2010 zo dňa 15.10.2013, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/52/2014 zo dňa 03.12.2014 v celom rozsahu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súd vrátil vec do prípravného konania s odôvodnením, že na základe výpovedí svedkov vypočutých na verejnom zasadnutí bude potrebné v prípravnom konaní vykonať ďalšie výsluchy svedkov (uvádzaných vo výpovediach) slúžiace na náležité objasnenie veci, pričom v súčasnej dobe prebieha viacero trestných konaní (v štádiu prípravného konania) voči týmto osobám, bude potrebné zabezpečiť aj príslušné listinné a vecné dôkazy, následne vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijať záver v zmysle Trestného poriadku, či výsledky doplneného dokazovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvinených pred súd. V tomto zmysle, aj s poukazom na rozsiahlosť a závažnosť skutočností, ktoré vypočutí svedkovia, ale aj osoby odsúdených uvádzali vo svojich výpovediach a podaniach, by dokazovanie v naznačenom rozsahu pred súdom bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami.

18. Rozsudkom sp. zn. 5Nt/61/2017 zo dňa 19.05.2021 Okresný súd Nitra rozhodol, že odsúdenému (žalobcovi) podľa § 404 odsek 3 Trestného poriadku, po právoplatnom povolení obnovy konania, pri súčasnom zrušení rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/29/2010 zo dňa 15.10.2013, právoplatného v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/52/2014 zo dňa 03.12.2014, ktorým bol odsúdenému uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky 6 mesiacov a po vrátení veci sp. zn. 1T/29/2010 do prípravného konania, určil trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky so zaradením do II. nápravnovýchovnej skupiny za skutok uvedený v rozsudku Okresného súdu Žilina sp.

zn. 3T/129/2007 zo dňa 01.08.2011, právoplatný v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/102/2011 dňa 05.04.2012.

19. Uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín číslo 2 Pv 672/20/3309-43 zo dňa 27.12.2021 bolo trestné stíhanie žalobcu pre prečin krivého obvinenia zastavené, lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. V odôvodnení rozhodnutia bolo konštatované, že pre naplnenie skutkovej podstaty je potrebné preukázať, že obvinení sú si vedomí toho, že poškodená osoba trestný čin nespáchala a napriek tomu obvinení, v úmysle poškodiť iného, túto osobu krivo obvinili. Ďalej bolo konštatované, že v konaní obvinených absentuje vedomostná zložka, obaja konali v omyle spočívajúcom v osobe poškodeného, do ktorého boli privedení treťou osobou. Vzhľadom na uvedené nie je možné hovoriť v ich prípade o úmyselnom konaní. Nedbanlivostné obvinenie inej osoby z trestnej činnosti nie je pokryté trestnou zodpovednosťou a jeho nápravu je možné dosiahnuť iba mimotrestnými právnymi prostriedkami. Také konanie nie je ani konaním postihnuteľným v priestupkovom konaní.

20. Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6Nt/50/2021 zo dňa 17.06.2021 bolo žalobcovi zahladené odsúdenie vo veci Okresného súdu Žilina sp. Zn. 3T/129/2007.

21. Žalobca žiadosťou zo dňa 29.03.2022 požiadal ministerstvo o predbežné prerokovanie o nároku na náhradu majetkovej škody 13.000 eur (titulom ušlej mzdy) a nemajetkovej ujmy 32.300 eur, spolu vo výške 45.300 eur, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku rozhodnutia o treste rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/52/2014 zo dňa 03.12.2014, pričom následne bolo predmetné rozhodnutie zrušené v rámci obnovy konania a v ďalšom konaní bolo trestné stíhanie zastavené prokurátorom v prípravnom konaní. Ministerstvo spravodlivosti SR v oznámení o výsledku predbežného prerokovania nároku zo dňa 29.09.2022 uviedlo, že v časti uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody z titulu ušlej mzdy bola žiadosť z dôvodu nepreukázania vzniku škody vyhodnotená ako nedôvodná. Žiadateľ nepredložil žiadnu listinu, ktorou by preukázal existenciu a trvanie pracovného pomeru v čase bezprostredne predchádzajúcom výkonu trestu odňatia slobody, výšku mzdy ani že by k strate očakávaného príjmu došlo v priamej príčinnej súvislosti s namietaným výkonom trestu. Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy považovalo ministerstvo za dostatočné a primerané poskytnutie zadosťučinenia v podobe konštatovania porušenia práv, ospravedlnenia a priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 780 eur (15 eur /deň trvania výkonu trestu za 52 dní výkonu trestu od 24.10.2015 do 15.12.2015). Suma náhrady nemajetkovej ujmy zohľadňuje prezumované následky spojené s výkonom trestu odňatia slobody, a to prirodzený zásah do základných práv a slobôd poškodeného a osobnostných práv poškodeného. Ministerstvo dňa 10.10.2022 vyplatilo na účet žalobcu sumu 780 eur.

22. Z informácie Sociálnej poisťovne o zmenách stavu individuálneho účtu poistenca vyplýva, že žalobca bol v rokoch 2010 – 2012 zamestnaný v spoločnosti P. N., C., pričom v roku 2010 je uvedený vymeriavací základ poistného od 500 eur do 800 eur s tým, že za niektoré kalendárne mesiace, resp. obdobia nie je vymeriavací základ evidovaný z dôvodu práceneschopnosti žalobcu. V roku 2011 je evidovaný vymeriavací základ 1.000 eur a rovnako za niektoré kalendárne mesiace, resp. obdobia nie je evidovaný z dôvodu práceneschopnosti žalobcu. V roku 2012 nie je vymeriavací základ evidovaný vôbec, žalobca bol práceneschopný. Od 06.05.2012 bol žalobcovi vyplácaný invalidný dôchodok.

23. Žalobca trpí bipolárnou afektívnou poruchou, ktorá mu bola diagnostikovaná a na ktorú sa liečil už pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody. Počas výkonu trestu odňatia slobody bol žalobca hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení R. J. I. N. I. D. od 25.08.2015 do 13.10.2015 z dôvodu prehĺbenia depresie po vyčerpaní terapeutických možností. Po liečbe bol prepustený späť na ústav v kompenzovanom stave i na vlastnú žiadosť.

24. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z.), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci
a) nezákonným rozhodnutím,
b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
d) nesprávnym úradným postupom.

25. Podľa § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste má ten, na kom bol úplne alebo sčasti vykonaný trest, ak v ďalšom konaní bol spod obžaloby oslobodený alebo bolo trestné stíhanie zastavené preto, že v konaní vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli súdu predtým známe alebo bola vec postúpená inému orgánu; to neplatí, ak sa preukáže, že k včasnému odhaleniu neznámej skutočnosti nedošlo úplne alebo čiastočne vinou osoby, na ktorej bol trest vykonaný.

26. Podľa § 15 ods. 1 zákon č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

27. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

28. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

29. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

30. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

31. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobca je v časti dôvodná. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody v tomto prípade koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, keď škoda mala vzniknúť v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom. Súd ďalej konštatuje, že je splnený predpoklad na súdne prejednanie nároku stanovený v § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., teda žalobca ako poškodený požiadal o predbežné prerokovanie nároku príslušný orgán, ktorý mu písomne oznámil, že neuspokojí jeho nárok (v časti majetkovej škody), resp. uspokojil len časť nároku (v časti nemajetkovej ujmy). Žalobca si následne uplatnil nárok na súde voči štátu.

32. Súd skúmal základné predpoklady vzniku objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú jeho orgánmi v konaní v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého musia byť súčasne splnené tri podmienky, a to: 1. nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup orgánu štátu; 2. existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľná v peniazoch, resp. nemajetkovej ujmy vzniknutej na osobnostných právach poškodeného; 3. príčinná súvislosť medzi škodou (nemajetkovou ujmou) a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Podmienky zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne, a v prípade neslnenia čo i len jednej z nich, nie je daná táto zodpovednosť, pričom v právnej náuke a súdnej praxi sa uvádza, resp. zdôrazňuje , že je to žalobca, kto musí preukázať v občianskom konaní existenciu podmienok zodpovednosti žalovaného za škodu. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemožno zbaviť, t. j. bez ohľadu na akékoľvek.

Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia orgánu štátu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil.

33. V danom prípade si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody za nezákonne vykonaný trest v zmysle § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý pozitívne vymedzuje osobitné podmienky priznania nároku na náhradu škody. Nárok na náhradu škody má ten, kto trest vykonal a v ďalšom konaní bol spod obžaloby oslobodený alebo bolo trestné stíhanie zastavené preto, že v konaní vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli súdu predtým známe. Z vykonaného dokazovania má súd splnenie uvedenej podmienky za preukázané, keď rozsudok Okresného súdu Nitra 1T/29/2010 zo dňa 15.10.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/52/2014, ktorým bol žalobca odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky 6 mesiacov, po povolení obnovy konania zrušený, vec bola vrátená do prípravného konania, v rámci ktorého bolo uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Žalovaný vykonal súhrnný trest v dĺžke 3 roky a 52 dní (1147 dní). Zároveň nedošlo k naplneniu žiadnych negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne (§ 8 ods. 1 písm. b) za bodkočiarkou a § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z.). Na vznik nároku na náhradu škody musia ešte k uvedenému predpokladu pristúpiť ďalšie dva všeobecné predpoklady, a to existencia škody ako majetkovej ujmy resp. nemajetkovej ujmy vzniknutej na právach poškodeného a príčinná súvislosť medzi majetkovou škodou (nemajetkovou ujmou) a nezákonným rozhodnutím (v tomto prípade rozhodnutím o treste).

34. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 177/2005 zo dňa 31. 5.2007 nárok na náhradu škody za predchádzajúce nezákonné pozbavenie osobnej slobody zaručuje nielen vnútroštátna úprava, ale aj čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podmienkou na odškodnenie v zmysle čl. 5 ods. 1 a 5 Dohovoru je porušenie niektorého ustanovenia čl. 5 ods. 1 až 4 Dohovoru, alebo, že pozbavenie osobnej slobody je v rozpore s vnútroštátnym právom. Predpokladom nároku je vznik škody v príčinnej súvislosti s namietaným porušením čl. 5 Dohovoru, pričom škodou sa rozumie tak škoda materiálna, ako aj nemateriálna, pričom čl. 5 ods. 5 Dohovoru (o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je nutné aplikovať prednostne pred zákonom. Zároveň podľa čl. 3 Protikolu č. 7 k dohovoru ak sa konečný rozsudok v trestnej veci neskôr zruší alebo ak sa udelí milosť, pretože nová alebo novoodhalená skutočnosť dokazuje, že došlo k justičnému omylu, je osoba, na ktorej bol vykonaný trest podľa tohto rozsudkom odškodnená podľa zákona alebo praxe platných v príslušnom štáte, pokiaľ sa nepreukáže, že k včasnému odhaleniu neznámej skutočnosti nedošlo úplne alebo čiastočne vinou tejto osoby.

35. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme žalobca a žalovaný navzájom polemizovali, či trestné stíhanie automaticky vyvoláva nemajetkovú ujmu a túto nie je potrebné preukazovať. Žalobca (aj s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo 130/2020) tvrdí, že nemajetková ujma má špecifickú povahu a spravidla ju nemožno dokazovať, keďže ide o vnútorný stav mysle poškodeného. Rozhodnutie o treste a výkon trestu je objektívnym dôvodom na to, aby sa osoba, ktorá trest vykonala, mohla cítiť poškodenou. Toto je dostatočnou skutočnosťou na konštatovanie, že nemajetková ujma vznikla a nie je potrebné jej vznik preukazovať. Žalovaná tvrdí, že je nevyhnutné skúmať, resp. zisťovať vznik ujmy aj nemajetkového charakteru (uvedené pritom vyvodzuje z rovnakého rozhodnutia, na ktoré poukazoval žalobca).

36. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/6/2022 reagoval na rozhodnutie sp. zn. 4Cdo 130/2020 v bode 11 rozhodnutia konštatoval, že „v uznesení sp. zn. 4Cdo/130/2020 najvyšší súd konštatoval, že každé trestné stíhanie je spôsobilé, bez ďalšieho, vyvolať vznik nemajetkovej ujmy, ktorú predstavuje už samotný zásah orgánov do práva fyzickej a právnickej osoby. Nemajetková ujma (ktorá je vlastne ujmou morálnou) vznikla už samotným zásahom orgánov činných v trestnom konaní do základných práv a slobôd fyzickej osoby, ak sa preukáže, že tento zásah nebol v súlade s právom. Zároveň však dovolací súd uviedol, že pri zvažovaní formy, či výšky zadosťučinenia hrajú vždy dôležitú úlohu nehmotné hodnoty, ktoré sa dotýkajú morálnej integrity poškodenej osoby (dôstojnosť, česť, dobrá povesť, ale aj iné hodnoty, ktoré sa spravidla premietajú vo vnútornom živote človeka - sloboda pohybu, podnikania apod.), s dôrazom na závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých ku spôsobenej ujme došlo (bod15. a 16. uvedeného uznesenia). Aj v tomto rozhodnutí teda dovolací súd rozlišuje medzi vznikom nemajetkovej ujmy a formou, či druhom jej odškodnenia.“

37. Z uvedeného vyplýva záver, že samotný zásah orgánu (súdu) v trestnom konaní vyvoláva následky na právach a slobodách osoby. Je zrejmé, že každé uloženie trestu odňatia slobody negatívne

ovplyvňuje osobný život odsúdeného, výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, tým skôr, ak sa jedná o nezákonné odsúdenie. Priznanie vzniknutej nemajetkovej ujmy však prichádza do úvahy subsidiárne vtedy, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Forma a prípadná výška zadosťučinenia nesmie byť v rozpore so všeobecne zdieľanou predstavou spravodlivosti, t.j. jej priznanie je nad rámec konštatovania porušenia práva namieste iba vtedy, ak by sa z hľadiska všeobecnej slušnosti poškodenému satisfakcia skutočne mala dostať (rozsudok veľkého senátu Najvyššieho súdu ČR z 27.06.2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011, R122/2012).

38. V tejto súvislosti sa súd nestotožňuje s námietkou žalovanej o nemožnosti aplikácie rozhodnutia sp. zn. 4Cdo 130/2020 na predmetnú vec (resp. akéhokoľvek obdobného rozhodnutia týkajúceho sa náhrady škody z titulu nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu). Polemika, či rozhodnutie o treste možno zahrnúť pod pojem nezákonné rozhodnutie podľa § 5 zákona č. 514/2003 Z.z., je v tomto smere nadbytočná. Zákon v § 8 ustanovuje osobitné podmienky pre niektoré rozhodnutia. V zásade však tak nárok na náhradu škody podľa rozhodnutia podľa § 5 a nasl. aj podľa § 8 zákona č. 514/2003 pokrýva situácie, keď bolo nezákonným rozhodnutím zasiahnuté do práv poškodeného (príkladmo povedané dá sa v dôsledkoch a okolnostiach porovnávať prípad nezákonnej väzby, ak bolo neskôr trestné stíhanie zastavené, resp. trestné konanie skončilo oslobodením a prípad vykonaného trestu, ak bolo neskôr rozhodnutie, ktorým bol trest uložený, zrušené v rámci obnovy konania). Súd je toho názoru, že na danú situáciu možno primerane aplikovať rozhodnutia týkajúce sa nezákonného rozhodnutia, resp. nezákonného trestného stíhania.

39. V zásade však medzi stranami vznik samotného nároku sporný nebol, čo žalovaná sama uznala v rámci predbežného prerokovania nároku, keď ministerstvo v súvislosti s rozhodnutím o treste a vykonaným trestom poskytlo žalobcovi ospravedlnenie a náhradu nemajetkovej ujmy za prezumované následky spojené s výkonom trestu odňatia slobody, a to prirodzený zásah do základných práv a slobôd (právo na slobodu pohybu, súkromie), ako aj osobnostných práv žalobcu. Žalovaná týmto považovala nárok žalobcu za vybavený, s čím sa žalobca nestotožnil majúc poskytnutú náhradu za neprimerane nízku.

40. Podstatný rozpor medzi stranami sporu spočíval v prvom rade v posúdení, v akom rozsahu vykonal žalobca trest v príčinnej súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre treste. Žalobca tvrdí, že ak by nedošlo k nezákonnému trestnému stíhaniu a uloženiu súhrnného trestu, bol by z výkonu skoršie uloženého trestu odňatia slobody prepustený skôr, najskôr 24.10.2014, keď uplynuli 2 roky výkonu trestu. Do priamej príčinnej súvislosti možno dať 377 dní výkonu trestu (od 03.12.2014 do 15.12.2015). Rozdelenie výkonu súhrnného trestu na tri roky za skoršie trestné konanie a prevyšujúca časť na výkon trestu za predmetnú vec, je príliš formalistické, nemá základ v žiadnom právnom predpise ani v súdnom rozhodnutí. Naproti tomu žalovaná trvala na vykonanom treste v dĺžke 52 dní, za ktoré aj poskytla odškodnenie, s poukazom na rozhodnutie sp. zn. 5Nt/61/2017 zo dňa 19.05.2021, na základe ktorého bolo podľa žalovanej určené, že žalobca vykonával od 24.10.2012 do 24.10.2015 právoplatne uložený trest odňatia slobody rozsudkom I. C. Q..

41. V danom prípade je nesporné a preukázané, že žalobca vykonával od 24.12.2012 skoršie uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky rozsudkom I. C. F. Q. v spojení s rozsudkom E. C. F. Q. za trestný čin skrátenia dane a poistného. Rozsudkom E. C. F. R. sp. zn. 1To/52/2014 zo dňa 03.12.2014 bol žalobcovi uložený súhrnný trest vo výmere 4 roky 6 mesiacov a zároveň bol zrušený rozsudok I. C. Q. v spojení s rozsudkom E. C. F. Q. vo výroku o treste. Súhrnný trest sa aplikuje pri trestaní súbehu dvoch alebo viacerých trestných činov spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, z ktorých aspoň jeden je zločinom. Súhrnný trest sa ukladá, ak po právoplatnosti rozsudku vyjde najavo nový trestný čin, ktorý páchateľ spáchal predtým, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Pri ukladaní súhrnného trestu za viacčinný súbeh úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, sa použije asperačná zásada (zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu). Ide teda o nový trest a vzhľadom na to, že súd ukladá jeden trest, ktorý tvorí súhrn za viacero trestných činov, je zrejmé, že súd musí predchádzajúci výrok o treste zrušiť, ako i všetky výroky, ktoré stratili podklad zrušením uvedeného výroku a nahradiť ho novým výrokom. Z ustanovenia § 41 ods. 1 Trestného zákona, ale aj z ustanovení § 34 ods. 4 Trestného zákona a § 38 ods. 2 Trestného zákona zrozumiteľne vyplýva, že súd obžalovanému ukladá trest a určuje jeho druh a výmeru za všetky stíhané trestné činy, a nielen

za niektorý z nich (uznesenie E. F. Q. sp.zn. 1To/17/2011 z 15.5.2011). Preto v tomto smere možno prisvedčiť argumentácii žalobcu vo vzťahu chápaniu súhrnného trestu, ako aj k tvrdeniu, že formálne rozdelenie súhrnného trestu vo vzťahu k jednotlivým skutkom, za ktoré sa ukladá, nemá zákonný základ. Odsúdený vykonáva súhrnný trest naraz za všetky skutky, za ktoré bol uložený. Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalovanej, že rozhodnutím súdu sp. zn. 5Nt/61/2017 zo dňa 19.02.2021 súd určil, že žalobca vykonával od 24.10.2012 do 24.10.2015 právoplatne uložený trest odňatia slobody rozsudkom I. C. Q.. Uvedeným rozhodnutím súd len postupom podľa § 404 ods. 3 Trestného poriadku určil primeraný trest za ostávajúci trestný čin (súdený I. C. Q.), nakoľko vo vzťahu k tomuto trestnému činu by absentoval výrok o treste. Hypotéza uvedenej právnej normy nepredpokladá započítavanie, ani žiadne zohľadnenie už vykonaného trestu. Výkon trestu nemá na určenie trestu podľa § 404 ods. 3 Trestného poriadku vplyv. Možno uzatvoriť, že právne predpisy nestanovujú spôsob započítania vykonaného súhrnného trestu na jednotlivé trestné činy.

42. Možno konštatovať, že žalobca nepochybne v priamej príčinnej súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre o treste vykonal trest v trvaní 52 dní, od 24.10.2015 do 15.12.2015, teda po výkone celého pôvodne uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky, keďže toto obdobie po 24.10.2015 nemožno dať do príčinnej súvislosti s pôvodne uloženým trestom. Sporné medzi stranami je obdobie od 03.12.2014 (do 23.10.2015), kedy mohol žalobca žiadať o podmienečné prepustenie z výkonu pôvodne uloženého trestu nebyť druhého odsúdenia (súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že o podmienečné prepustenie z pôvodne uloženého trestu odňatia slobody mohol žiadať po výkone 2/3 trestu, najskôr 24.10.2014, s poukazom na § 437 ods. 1,2 a § 66 ods. 1písm. b)Trestného zákona; žalovaná zároveň uvedené nerozporovala). Je pravdou, že na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je žiaden nárok a je na voľnom uvážení trestného súdu posúdiť, či odsúdený splnil podmienky na podmienečné prepustenie. Zároveň nie je možné s istotou tvrdiť, že ak by bola podaná žiadosť hneď v prvý deň vzniku nároku na podmienečné prepustenie, súd by o nároku hneď rozhodol. Preto nie je možné dať za pravdu tvrdeniam žalobcu, že do príčinnej súvislosti s rozhodnutím o trestne možno zahrnúť celé obdobie od 03.12.2014 len z toho titulu, že odsúdený mohol žiadať o podmienečné prepustenie. Na druhej strane je však zrejmé, že rozhodnutím Krajského súdu v Nitre o treste bola (nezákonne) vytvorená prekážka, aby žalobca mohol požiadať o podmienečné prepustenie, teda znemožnenie realizácie tohto práva je v príčinnej súvislosti s uloženým neskorším trestom.

43. Ak by súd zohľadnil vykonaný súhrnný trest odňatia slobody v dĺžke 1147 dní pomerom pôvodne uloženého trestu (3roky) voči rozdielu, o čo bol navýšený pôvodný trest (1,5 roka), na pôvodne uložený trest by pripadalo 765 dní výkonu trestu a na „navýšený“, „nový“ trest za skutok v súbehu 382 dní. Ako už bolo uvedené, právna úprava nestanovuje spôsob započítania vykonaného súhrnného trestu na jednotlivé skutky. Preto akékoľvek pomerovanie, ku ktorému by súd pristúpil vytvoriac si takéto vlastné kritériá nemá oporu v zákone. Súd však uvedený výpočet použil ako pomôcku. V podstate tieto obdobia navzájom korešpondujú (377 dní od rozhodnutia o treste po podmienečné prepustenie, kde je zahrnutých aj nepochybne poukázaných 52 dní voči vypočítaným 382 dňom). Pri zohľadnení princípov materiálneho právneho štátu nemožno pri posudzovaní nároku na náhradu ujmy toto opomenúť. Zároveň nemožno pri absencii jednoznačných východísk pre určenie rozsahu náhrady za zásah do práv poškodeného rezignovať na určenie spravodlivej a adekvátne náhrady a žiadnu nepriznať. Preto je potrebné primerane zohľadniť aj obdobie od 03.12.2014 (od vydania rozhodnutia o treste). Napokon súd uvádza, že nemožno zohľadniť skúšobnú dobu pri podmienečnom prepustení, nakoľko nejde o výkon uloženého trestu odňatia slobody.

44. Medzi stranami bola sporná aj výška primeranej náhrady za deň výkonu nezákonne uloženého trestu odňatia slobody. Žalovaná považovala za primeranú sumu 15 eur na deň. Žalobca požadoval 85 eur na deň (za 377 dní), keď túto výšku žalobca odôvodnil povahou trestnej veci, ktorá je príznačná účelovosťou a vykonštruovanosťou trestného stíhania odsúdenia žalobcu, pričom osobou stojacou za celým trestným stíhaním a odsúdením bola štátna tajomníčka a v nadmernej miere inflácie v rokoch 2022 a 2023. Zároveň bolo sporné, či došlo k zásahom do jednotlivých osobnostných práv žalobcu a v akom rozsahu.

45. Súd opakuje konštatovanie, že samotným výkonom nezákonného trestu odňatia slobody došlo k nemajetkovej ujme žalobcu. Avšak pri posúdení formy náhrady (konštatovanie porušenia práva, ospravedlnenie, peňažná náhrada) a jej výšky leží dôkazné bremeno na žalobcovi, aby preukázal skutkové tvrdenia k ním požadovanej výške náhrady. Je potrebné zvážiť, či vzhľadom na konkrétne

okolnosti prípadu by sa aj iná osoba v obdobnom postavení mohla cítiť dotknutá v zložkách tvoriacich vo svojom súhrne nemajetkovú sféru jednotlivca. Nemajetková ujma je vlastne ujmou morálnou. Ide teda o utrpenie na tých nehmotných hodnotách, ktoré sa dotýkajú morálnej integrity poškodenej osoby (patrí sem jej dôstojnosť, česť, dobrá povesť, ale aj iné hodnoty, ktoré sa spravidla premietajú vo vnútornom živote človeka - sloboda pohybu, podnikania a pod.).

46. Kritériá, podľa ktorých sa stanovuje výška nemajetkovej ujmy, určuje zákon príkladmo (§ 17 ods. 3). Tieto sa využijú aj pre posúdenie, či v danom prípade iba samotné konštatovanie porušenia práva je alebo nie je dostatočným zadosťučinením pre poškodeného; to sa odvíja v kontexte okolností prípadu najmä od intenzity utrpenej nemajetkovej ujmy (napr. okolností, za ktorých k vzniku nemajetkovej ujmy došlo a pod.). Výšku priznanej nemajetkovej ujmy určuje súd voľnou úvahou. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť (vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu) v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa prvého odseku ustanovenia § 17 citovaného zákona nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti a podobne (viď aj Rč 21/1995) (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 12.12.2012, sp. zn. 7 Cdo 145/2011). Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch by mala byť určovaná práve s ohľadom na mieru negatívneho ovplyvnenia psychickej sféry jednotlivca. Hodné odškodnenia je totiž práve (duševné) utrpenie, ktoré nevinná osoba prežila v priebehu trestného stíhania, väzby, či výkonu trestu.

47. Žalobca tvrdí, že vznik a výška nemajetkovej ujmy vyplýva z povahy trestnej veci, v ktorej bol žalobca odsúdený a následkov spôsobených výkonom trestu a celým trestným stíhaním. Žalobca poukazuje na zlyhanie štátu argumentujúc, že ak by orgány činné v trestnom konaní, prokurátor nestíhali žalobcu účelovo, dospeli by k záveru, že nešlo o trestný čin. Tieto dôvody sa však sťahujú k trestnému stíhaniu v rámci prípravného konania a nie k rozhodnutiu o trestne, preto ich súd do úvahy nebral. Zároveň nejde o povahu veci, tak ako to chápe judikatúra ESĽP alebo Najvyšší súd ČR, pretože povahu trestnej veci je možno interpretovať najmä ako typovú závažnosť trestného činu, pre ktorý bola osoba poškodená stíhaná a v spojení s tým väzobne držaná (rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo/2357/2010). Nie je vylúčené, že by samotný charakter trestného stíhania nemohol ovplyvňovať výšku škody vo vzťahu ku škode spôsobenej nezákonným trestom (napr. v prípade extrémneho excesu konajúcich orgánov), ale pokiaľ sa vedie aj konanie o náhradu škody titulom nezákonného trestného stíhania, čo sám žalobca potvrdil, je uvedený dôvod potrebné posúdiť v tomto ďalšom konaní. Na uvedenom nič nemení ani správne konštatovanie žalobcu, že rozhodnutie o treste bolo výsledkom procesu, ktorý mal na neho zásadný vplyv. Súd by ani nemohol hodnotiť postup OČTK a prokurátora, nakoľko v konaní nebol pripojený vyšetrovací spis (ak by mal súd za to, že je na hodnotenie postupu orgánov dôvod). Ďalej ak žalobca tvrdí, že OČTK a súd bez ďalšieho dokazovania nemohli dospieť k záveru, že bez dôvodných pochybností preukázali vinu obžalovaných a spochybňuje kvalitu odôvodnenia rozsudku, súd toto v rámci predmetného konania hodnotiť nemôže (vykonával by opätovné hodnotenie dôkazov, ktoré mu neprináleží). Súd by mohol vziať do úvahy napr., úplnú absenciu odôvodnenia, alebo iný zjavný exces. Súd na tomto mieste pripomína, že rozhodnutie o treste nebolo zrušené ako nezákonné, pretože bolo v rozpore so zákonom, ale z dôvodu, že neskôr v rámci iných trestných konaní (a výpovedí svedkov) vyšli najavo nové dôkazy, ktoré odôvodňovali záver, že skutok nie je trestným činom.

48. Súd však považoval za potrebné prihliadnuť ku skutočnosti, že vydanie odsudzujúceho rozsudku a uloženie trestu bolo založené na nepravdivých a pravdepodobne účelových výpovediach svedkov, ktorí mali žalobcu usvedčovať, resp. bol týmito osobami uvedený do omylu (G. H.). Z konania o návrhu na povolenie obnovy konania vyplýva určitá schéma konania skupiny osôb za účelom získať prospech na úkor žalobcu, prípadne mu škodiť. Toto konanie je predmetom iných trestných konaní, ktoré ukončené nie sú, preto rešpektujúc prezumpciu neviny a vzhľadom na zásady posudzovania prejudiciality podľa § 193 a 194 CSP si súd nemôže urobiť záver o spáchaní trestných činov týmito osobami. Rovnako je potrené prihliadnuť aj na povahu veci, a to že žalobca bol trestne stíhaný z dôvodu, že poukazoval na korupčnú trestnú činnosť sudcu a ďalších osôb, pričom žalobca mal, resp. mohol mať, ako to vyplýva aj z uznesenia o zastavení trestného stíhania, náležité dôvody, na základe ktorých sa mohol domnievať, že ním prezentované skutočnosti o korupčnej činnosti týchto osôb sú pravdivé.

49. Ďalšou určujúcou okolnosťou má byť podľa žalobcu medializácia prípadu, najmä zo strany predstaviteľov štátu, konkrétne B. A. B., v tom čase sudkyne, štátnej tajomníčky a pôsobiacej v politike.

Obžalovaných mala vykresľovať ako zločincov a mafiánov, pričom obdobné vyjadrenia prevzali aj ďalší najvyšší predstavitelia strany C. a vtedajší členovia vlády. Súd sa stotožňuje so žalovanou, že nemôže zodpovedať za vyjadrenia uvedených osôb vo vzťahu k žalovanému. Zohľadniac predmet konania, t.j. náhradu za rozhodnutie o treste, štát môže zodpovedať len za konanie orgánu, ktorý takéto rozhodnutie o treste vydal. Tieto osoby, hoc reprezentanti štátu, nezastupovali štát v trestnom konaní. Preto ak ich vyjadreniami bolo zasiahnuté do nejakej osobnostnej sféry žalobcu, má možnosť sa brániť na to určenými zákonnými prostriedkami (žaloba na ochranu osobnosti). Na druhej strane samotná medializácia prípadu je spôsobilá zasiahnuť dobré meno a povesť žalobcu, prípadne aj iné zložky. Je úplne akceptovateľný záver, že osoba, ktorej trestné stíhanie je vo veľkom rozsahu medializované, je týmto spravidla zasiahnutá, nakoľko informácie o jej trestom stíhaní / odsúdení sa dostanú k oveľa širšiemu okruhu ľudí (to platí aj v prípade, ak by došlo ku korektnému informovaniu o trestnej veci). Žalobca však tvrdené skutočnosti o rozsiahlej medializácii (ako aj výrokoch B. B.) preukazoval len jedným článkom z roku 2018 (dávno po posudzovanom období, kedy malo prebiehať trestné stíhanie, ako aj dávno po výkone trestu), ktorý sa navyše nevzťahoval k osobe žalobcu, ale k osobe I. B..

50. Následky spôsobené výkonom trestu, ako aj celým trestným stíhaním, žalobca vidí v celkovom narušení integrity osobnosti, súkromného a rodinného života. Už z charakteru výkonu trestu odňatia slobody možno vyvodiť, tak ako to tvrdí žalovaný, obmedzenie kontaktu s rodinou z dennodenného na príležitostný, nemožnosť zúčastniť sa dôležitých rodinných udalostí ako sú narodeniny, oslavy. Tu súd nesúhlasí s námietkou žalovanej, že žalobca neuviedol, o aké konkrétne udalosti išlo (tieto následne žalobca označil), resp. že nepreukázal pozvánkou. Je prirodzené, že ak má osoba vytvorené rodinné, priateľské alebo spoločenské vzťahy, je účastná rôznych spoločenských udalostí (najtypickejšie oslavy narodenín, menín), osobitne to preukazovať potrebné nie je. Súd akceptuje, že žalobca stratil kontakt s rodinou, najmä s rodičmi vo vyššom veku, avšak nemôže súhlasiť s uvádzanou dobou 3 roky, nakoľko väčšia časť tejto doby má vzťah k predchádzajúcemu odsúdeniu (nie je daná príčinná súvislosť). Po právoplatnosti rozsudku s ním na určitý čas rodina prestala komunikovať, čo sa ale následne upravilo.

51. Ako negatívny dopad na svoju osobu žalobca zdôraznil dopad na jeho zdravie. Možno súhlasiť so žalobcom, že výkon odňatia slobody negatívne dopadá na akéhokoľvek človeka v dôsledku vyňatia z jeho sociálnych kruhov, zníženia kvality života žalobcu a jeho životného štandardu. Žalobca tvrdí, že dopady na jeho zdravie treba posudzovať s prihliadnutím na to, že trpí psychickou poruchou, a to bipolárnou afektívnou poruchou, ktorá sa prejavuje depresívnym a manickým stavom. Súd je toho názoru, že ochorenie je potrebné brať do úvahy pri hodnotení zásahu do integrity žalobcu. Uvedené ochorenie samo o sebe zhoršuje už aj tak negatívne dopady výkonu trestu odňatia slobody na odsúdeného. Súd má z prepúšťacej správy v spise preukázané, že počas výkonu trestu choroba dekompenzovala, bola nevyhnutná ústavná liečba. Je tak na jednej strane preukázané zhoršenie zdravotného stavu žalobcu, avšak len prechodné. Nezvratné zhoršenie zdravotného stavu nebolo preukázané. V tomto smere súd nesúhlasí so žalovanou, že uvedenú ujmu je potrebné uplatniť ako škodu na zdraví. Škoda na zdraví je bolestné a sťažené spoločenské uplatnenie, ktoré sú osobitne normatívne definované, pričom pod tieto definície nemožno zásah do psychiky žalovaného zaradiť. Ďalej ako majetkovú škodu je možné si uplatniť náklady spojené s liečením, stratu na zárobku, stratu na dôchodku. Ostatné zásahy do zdravia je možné kompenzovať nemajetnou ujmou. Žalovaná spochybnila príčinnú súvislosť pýtajúca sa, či priamou a rozhodujúcou príčinou údajného zhoršenia zdravotného stavu bolo rozhodnutie o treste a nie napr. prirodzený vývoj diagnostikovanej poruchy alebo nástup na výkon trestu z iného trestu odňatia slobody. Podľa súdu je možné rozumne predpokladať (s vysokou mierou pravdepodobnosti), že pre vývoj choroby bude výkon trestu odňatia slobody negatívnym faktorom.

52. Tvrdený dopad na príslušníkov rodiny žalobcu súd akceptovať nemôže, keď má ísť o ujmu vo sfére žalobcu ako osoby, ktorá bola zasiahnutá konaním štátu. Nie je možné do ujmy žalobcu zahŕňať aj ujmu tretích osôb (aj keď ide o blízke osoby).

53. Narušenie obchodných vzťahov rozhodnutím o treste, bez ktorého by obchodníci, partneri a klienti nemuseli mať pochybnosti o jeho bezúhonnosti, žalobca bližšie nešpecifikuje, navyše žalobca už v tom čase vykonával trest odňatia slobody, preto uvedené osoby logicky pochybnosti o jeho bezúhonnosti mať museli. Pokiaľ žalobca uvádza, že v dôsledku trestného stíhania zákazníci prestali navštevovať reštauračné zariadenie, ktoré prevádzkovali, dodávatelia im prestali dodávať tovar, uvedené má súvis

s trestným stíhaním (ktoré je predmetom samostatného konania), je otázne, či ich možno vztiahnuť aj na rozhodnutie o treste, ktorý bol uložený čase, keď žalobca už dva roky vykonával skorší trest.

54. Zásah do cti, dobrého mena a povesti je určite následkom odsudzujúceho rozsudku, ale je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že v čase odsúdenia žalobca už trest odňatia slobody za iný skutok vykonával, preto takýto zásah nemôže dosahovať rovnakú intenzitu ako u osoby, ktorá je odsúdená prvýkrát (bude spravidla nižšej intenzity vzhľadom k tomu, že nejde o prvý zásah). Žalobca tvrdil, že neskoršie odsúdenie pociťoval subjektívne intenzívnejšie, rovnako vo väčšej miere negatívne pôsobilo aj na rodinné vzťahy, teda že šlo o väčší zásah, a to z dôvodu veľkej medializácie prípadu, ktorá však súdu preukázaná nebola. Žalobca sa v tomto smere nemohol spoliehať na to, že ide o skutočnosti súdu a iným osobám známe z verejného priestoru / médií. Bolo úlohou žalobcu v rámci procesného útoku podložiť svoje tvrdenia dôkazmi.

55. Súd vzhľadom na zásahy spôsobené rozhodnutím o treste a výkonom trestu do súkromného života, rodinného života a zdravia, narušenia integrity, okolnosti odsúdenia, súd považuje poskytnutú náhradu za nedostačujúcu. Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy súd postupoval aj podľa záverov uvedených v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo /19/2018. Súd by mal pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy postupovať s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejednávanej veci obdobných veciach. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 6Co/209/2014 potvrdil žalobkyni priznanie nemajetkovej ujmy 11.000 eur ako osobe, na ktorej bol sčasti vykonaný trest odňatia slobody od 15.2.2005 do 2.11.2005 (cca 11 mesiacov) na základe rozhodnutia o treste, ktoré bolo v ďalšom konaní zrušené ako nezákonné a zároveň bola aj v ďalšom konaní oslobodená spod obžaloby. Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 7Cdo/11/2020 zo dňa 25.06.2020 odmietol dovolanie žalovanej proti rozhodnutiam súdov nižšej inštancie, ktoré uložili žalovanej povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy za čas nezákonne vykonaného trestu odňatia slobody vo výške 31 300 eur. Pri stanovení výšky náhrady za jeden deň vykonaného trestu súd prvej inštancie vychádzal zo sumy 20 eur. V rozhodnutí NS SR sp. zn. 7Cdo/24/2020 súd k sume 40 eur uviedol, že ide o sumu na „strednej hranici priznávaného rozpätia pohybujúceho sa vo výške 20 až 60 eur“.

56. Najvyšší súd v Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. 30Cdo/2357/2010 vykonal porovnanie náhrady ujmy v prípadoch nezákonného zadržania. V Rakúsku zákon o zodpovednosti za škodu v trestnom konaní s účinnosťou od 01. 01. 2011 stanovuje určité rozpätie sadzby za deň obmedzenia osobnej slobody, a to na minimálne 20 eur a maximálne 50 eur. Vo Švédsku ministerstvo všeobecne poskytuje 20.000 SEK (cca 1 723,36 eur) za prvý mesiac zadržania a 15.000 SEK (cca 1 292,49 eur) za každý ďalší mesiac. V Českej republike je adekvátne odškodnenie 500 Kč (cca 20,46 eura) až 1.5000 Kč (61,37 eura).

57. Pre porovnanie súd dáva takisto do pozornosti rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva o priznaní nemajetkovej ujmy, kde súd rozhodoval o porušení práv sťažovateľov v súvislosti s väzbou a kde priznával nemajetkovú ujmu rádovo niekoľko tisíc eur (Petrov proti Slovenskej republike – 8.000 eur, Horváth proti Slovenskej republike – 4.200 eur, Winkler proti Slovenskej republike – 8.000 eur; Bruncko proti Slovenskej republike – 15.000 eur / 74 eur na deň za to, že sťažovateľova väzba po tom, ako uplynula lehota, na ktorú bola v prípravnom konaní predĺžená, bola nezákonná).

58. Vzhľadom na vyššie uvedené porovnanie súd považoval za primerané za 52 dní výkonu trestu poskytnúť náhradu ujmy v sume 25 eur na deň, t.j. 1.300 eur a za 325 dní (od 03.12. 2014 do 23.10.2012) v sume 13 eur na deň, t.j. 4.225 eur, spolu 5.525, po odpočítaní toho, čo už bolo žalovanou plnené (780 eur) je výsledná suma náhrady nemajetkovej ujmy 4.745 eur, ktorú súd žalobcovi priznal. Súd výšku náhrady za deň diferencoval vzhľadom na spôsob určenia dĺžky výkonu trestu odňatia slobody (nesporne zistených 52 dní výkonu trestu a 325 dní určených spôsobom uvedeným vyššie v rozhodnutí) a nižšiu náhradu priznal za obdobie od 03.12. 2014 do 23.10.2012, nakoľko bolo určené určitým teoretickým konštruktom, ktorý bol vytvorený z dôvodu, aby súd mohol podporiť výšku náhrady nemajetkovej ujmy preskúmateľnými východiskami. Odhliadnuc od uvedeného výpočtu, berúc do úvahy len celkovú náhradu nemajetkovej ujmy 5.525 eur (priznaná suma 4.745 eur plus už vyplatená suma 780 eur), táto poskytuje vzhľadom na zistený skutkový stav a preukázané zásahy do práv žalobcu primeranú kompenzáciu žalobcovej ujmy a nie je podľa názoru súdu v rozpore so všeobecne zdieľanou predstavou spravodlivosti.

59. Žalobca si uplatňoval náhradu vo výške približne 85 eur na deň. Uvedená výška je aj vzhľadom k rozhodovacej praxi všeobecných súdov (ako aj v komparácii so zahraničím) vysoká (žalobca si v podstate uplatňuje nemajetkovú ujmu takmer v zákonnom limite podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z.). Túto výšku odôvodnil žalobca najmä povahou trestnej veci, ktorá je príznačná účelovosťou a vykonštruovanosťou trestného stíhania a odsúdenia žalobcu, pričom osobou stojacou za celým trestným stíhaním a odsúdením žalobcu bola štátna tajomníčka (osoba reprezentujúca štát a konajúca v mene štátu) nadmernej miere inflácie, ktorá nastala v rokoch 2022 a 2023. Nakoľko súdy ešte právoplatne nerozhodli vo trestných veciach uvádzaných žalobcom, ako už bolo uvedené vyššie, súd vzhľadom na prezumpciu neviny a zásady prejudiciality (v zmysle § 193 a 194 CSP si súd nemôže sám posúdiť, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal). Poukaz na mieru inflácie je podľa názoru súdu bez relevancie. V prvom rade nemá náhrada nemajetkovej ujmy kompenzovať nejakú konkrétne vyčíslenú ujmu, ktorá sa vplyvom inflácie výrazne zmenila. Súd pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy zohľadňuje rôzne kritéria a dbá, aby výsledná suma zodpovedala predstave všeobecnej spravodlivosti. Prihliadnutie na infláciu by bolo hypoteticky odôvodnené v tom prípade, ak by po zvážení všetkých do úvahy prichádzajúcich okolností prípadu bolo možné konštatovať, že výsledná suma vzhľadom na vývoj inflácie neplní svoje funkcie (prioritne satisfakčnú), a preto ju je potrebné korigovať, čo však v súdenom prípade dané nie je.

60. Ďalej súd uvádza, že nepovažoval za dôvodné priznať náhradu vo vyššej výške, keď viaceré tvrdenia, ktoré by odôvodňovali zvýšenie ujmy, súd preukázané nemá (vážne narušenie rodinných vzťahov – nad prezumovanú mieru, rozsiahlu medializáciu prípadu v čase trestného stíhania a vydania rozhodnutia, odsúdenie a tvrdenú šikanu zo strany verejnosti; žalobca za týmto účelom neprodukoval takmer žiadne dôkazy).

61. K namietanej duplicite uplatnených nárokov (na náhradu škody za rozhodnutie o treste prejedávané v tomto konaní a za nezákonné trestné stíhanie prejednávané iným súdom) súd uvádza, že všetky následky, ktoré zhodnotil ako relevantné v súvislosti s nárokom na náhradu ujmy, sa týkajú rozhodnutia o treste a vykonaného trestu.

62. Žalobca si uplatnil aj náhradu škody / majetkovej ujmy spočívajúcej v ušlom zisku za 13 mesiacov výkonu trestu odňatia slobody vo výške 13.000 eur (príjem 1.000 eur za mesiac). Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk V tejto súvislosti súd dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno v preukázaní vzniku škody ako jedného z predpokladov vzniku nároku. Ušlý zisk je ujmou spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti) (uznesenie Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Cdo 319/2008, zo dňa 28. apríla 2010). Podľa rozsudku NS ČR 25Cdo/2858/2015 z 20.10.2015 z 20.10.2016 ide o stratu očakávaného prínosu, o to, o aký reálne dosiahnuteľný prospech poškodený prišiel. Ak sa teda fyzická osoba domáha práva na náhradu ušlého zisku, musí preukázať, že predmetný zisk by mohla reálne dosiahnuť, ak by nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci alebo k jeho nesprávnemu úradnému postupu. Dôkazné bremeno v tomto smere leží výlučne na žalobcovi.

63. Žalobca sa domáha náhrady škody vo forme ušlej mzdy zo zamestnania, ktoré vykonával pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody. Žalobca preukázal, že v čase nástupu na výkon trestu (24.10.2012) vykonával zamestnanie pre spoločnosť P. N., C., A. XX/X, D., O.: XX XXX XXX. Žalobca však nepreukázal, aký reálny čistý príjem dosahoval na základe pracovnej zmluvy pre uvedeného zamestnávateľa (výplatnou páskou, potvrdením o príjme, resp. iným relevantným dôkazom), predložil iba potvrdenie zo sociálnej poisťovne s uvedením vymeriavacieho základu, ktorý však s čistým príjmom stotožniť nemožno, pretože k rozmnoženiu majetkovej hodnoty by u žalobcu za predpokladu, že by vykonával pracovnú činnosť, prišlo len v rozsahu čistého príjmu. V rámci predbežného právneho posúdenia uvedené súd konštatoval, žalobca na to žiadnym spôsobom nereagoval, rovnako to namietal žalobca priebehu celého konania. Je zrejmé, že z hodnoty vymeriavacieho základu je možné určiť sumu čistej mzdy, avšak nie je úlohou súdu uvedené vykonať, nakoľko by šiel nad rámec navrhnutého

dokazovania. Na druhej strane súd nevidí dôvod suplovať túto aktivitu žalobcu a to najmä za stavu, keď žalobca ani netvrdil, že takýto dôkaz nevie / nemôže zabezpečiť a nepožiadal súd o jeho zabezpečenie (žalobca iba tvrdil, že doklady skartoval, netvrdil však, že si nevie zaobstarať iné). Dokonca si nesplnil ani povinnosť tvrdenia, v akej (keď aj približnej) výške sa hodnota čistej mzdy pohybuje. Ďalej nie je podľa názoru súdu splnený predpoklad, že sa rozmnoženie majetkovej hodnoty (teda dosahovanie mzdy) s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať, keď priamo z dôkazu predloženého žalobcom vyplýva, že žalobca v priebehu roka 2012 nedosiahol žiaden príjem, príjem nedosahoval už v podstate od dokonca septembra 2011 (informácia o stave účtu v sociálnej poisťovni na č.l. 99 - 100), a to z dôvodu dočasnej práceneschopnosti spôsobnej diagnostikovaným psychickým ochorením. Z tohto dôvodu mal byť žalobcovi priznaný čiastočný invalidný dôchodok, čo potvrdzuje údaj vo výpise od 06.05.2012 (údaj označený znakom Di – obdobie vyplácania invalidného dôchodku). Súd poznamenáva, že údaje obsiahnuté v potvrdení sociálnej poisťovne predloženom žalobcom (informácia o zmenách stavu individuálneho účtu na č.l. 98 nasl.) nekorešpondujú úplne s údajmi lustrácie z interného systému súdu (vyhotoveného na návrh žalobcu na vykonanie dôkazu v žalobe; č.l.115 a nasl.), za relevantnejšie údaje súd považuje doklad predložený žalobcom z dôvodu jeho autenticity, nakoľko ho vyhotovila na jeho žiadosť samotná sociálna poisťovňa (v rozhodnom období roku 2011 a 2012 sa čiastočne nezhoduje údaj o vymeriavacom základe, ale aj z lustrácie vyhotovenej súdom na č.l. 157 vyplýva, že od októbra 2011 nebolo odvádzané žiadne poistné z vymeriavacieho základu). Na základe uvedeného súd žalobu v časti uplatnenej majetkovej škody vo výške 13.000 eur zamietol.

64. Žalobca si uplatnil v konaní aj úrok z omeškania 5 % ročne od 30.09.2023 do zaplatenia. S poukazom na § 16 ods. 4 tretia veta zákona č. 514/2003 Z.z. však lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr, preto má žalobca nárok na úrok z omeškania odo dňa 30.09.2022 (deň oznámenia o neuspokojení nároku na náhradu škody). Výška uplatneného úroku z omeškania 5 % ročne je v súlade s právnymi predpismi (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.; súd poznamenáva, že v čase omeškania 30.09.2022 bol zákonný úrok z omeškania 6,25 ročne, ale súd nemohol prekročiť návrh žalobcu). Žalovaná namietala začiatok plynutia lehoty na zaplatenie úrokov z omeškania majúc za to, že do omeškania sa môže dostať až po uplynutí lehoty na plnenie určenej v rozhodnutí. V rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR táto otázka nebola riešená v minulosti jednotne, avšak momentálne možno sledovať zjednotenie názorovej línie, čo konštatoval pri dôkladnom porovnaní rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR aj Ústavný súd SR v rozhodnutí III. ÚS 443/2022 : „v uznesení č. k. 4Cdo/257/2019 najvyšší súd poukázal na novelu zákona č. 514/2003 Z. z. – zákon č. 412/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým bol s účinnosťou od 1. januára 2013 § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. 10 zmenený tak, že podľa poslednej vety tohto ustanovenia ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr; je zrejmé, že najvyšší súd po tomto uznesení už nenasledoval len právny názor v ňom prezentovaný, ale aj zmenu právnych predpisov, pretože po 1. januári 2013 bola (s výnimkou už spomínaného neskôr zrušeného uznesenia č. k. 7Cdo/100/2017) judikatúra najvyššieho súdu k posudzovanej otázke konštantná (ustálená). Od prijatia rozhodnutia č. k. 4Cdo/257/2019 sa pritom najvyšší súd od vlastnej rozhodovacej praxe neodchýlil a rozhodoval v súlade s touto rozhodovacou praxou, a to aj v posudzovanej veci.“ Námietka žalovanej je preto nedôvodná.

65. Súd tak priznal žalobcovi sumu 4.745 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.745 eur od 30.09.2022 do zaplatenia a vo zvyšku nároku (časť nemajetkovej ujmy a celá majetková škoda) žalobu zamietol.

66. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní úspešný v základe nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, preto mu súd priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Základom pre určenie výšky trov konania v časti nemajetkovej ujmy bude priznaná suma nároku.

67. Je potrebné uviesť, že Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (možnosť priznania plnej náhrady trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu). Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť však aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Priznanie plnej náhrady trov konania je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten sa skúma, čo do právneho základu a nie, čo do výšky priznaného nároku. Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela od úvahy súdu. Pokiaľ teda žalobca bol v predmetnej veci v časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy v základe úspešný, je treba priznať v tejto časti úspech žalobcovi v plnom rozsahu. Takýto záver posúdil Ústavný súd SR ako ústavne konformný a udržateľný (uznesenie IV. ÚS 71/2019-12 zo dňa 07.02.2019).

68. V časti nároku na náhradu (majetkovej) škody bola úspešná žalovaná (súd nárok zamietol, preto má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

69. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.